

Αθήνα, 06/03/2015

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ: «Οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης αγγίζουν τα όρια της αρνησιδικίας».

Η Ελλάδα μετρά πολυάριθμες καταδίκες από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και βρίσκεται σταθερά στην πρώτη πεντάδα των 47 χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης με πολύχρονες καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης. Οι αριθμοί κατατείνουν στο ότι περίπου 5 εκατ. πολίτες, ο μισός δηλαδή πληθυσμός της χώρας, εξαρτά κάποιο έννομο συμφέρον από υπόθεση που βρίσκεται σε εκκρεμότητα στη δικαιοσύνη.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2009 από τις 69 καταδίκες της Ελλάδας, οι 41 αφορούσαν αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκδίκαση. Στις τελευταίες υποθέσεις, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε ρητά ότι οι αδικαιολόγητες και πολύχρονες καθυστερήσεις παραβιάζουν το θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών για «δίκαιη δίκη». Άλλωστε, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα διατυπώσει ότι «δίκαιη δίκη», σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δεν είναι μόνο αυτή που διεξάγεται από δικαστές ανεξάρτητους και αντικειμενικούς. Απαιτείται να εκδικαστεί σε εύλογο χρονικό διάστημα, ειδάλλως οι καθυστερήσεις μπορούν να καταστήσουν τη δικαιοσύνη γράμμα κενό. Υπάρχει, μάλιστα, και ακραία υπόθεση για την οποία η χώρα μας καταδικάστηκε, γιατί καθυστέρησε η έκδοση απόφασης είκοσι επτά χρόνια. Το Δημόσιο καταδικάστηκε να καταβάλει εκατομμύρια ευρώ για χρηματική αποζημίωση και ηθική ικανοποίηση. Ο Έλληνας νομοθέτης αναγκάστηκε, για να αποφύγει τις καταδίκες, να αναγνωρίσει δικαίωμα αποζημίωσης των διαδίκων λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης στις διοικητικές διαφορές, θεσπίζοντας ένα νέο ένδικο βοήθημα με τα άρθρα 53-55 του Ν. 4055/2012 για τη δίκαιη δίκη. Ήδη εκδόθηκαν σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. ΣτΕ 4467/2012, με την οποία επιδικάστηκε σε πολίτη χρηματική ικανοποίηση ύψους 4.800 ευρώ).

Η πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών, κ. Ειρ. Γιανναδάκη, στην πρόσφατη ομιλία της στη γενική συνέλευση των διοικητικών δικαστών στηλίτευσε την ακατάπαυστη και περίπλοκη πολυνομία που «καθιστά ευχερέστερη τη νομοθετική αυθαιρεσία». Τόνισε ότι εκκρεμούν στα Διοικητικά Πρωτοδικεία και Εφετεία 356.498 υποθέσεις, με 67.678 φορολογικές (μαζί με του ΣτΕ ξεπερνούν τις 72.000), υπογραμμίζοντας ότι στις ΗΠΑ τα τελευταία 250 χρόνια υπήρξαν μόνο 10 φορολογικοί νόμοι, ενώ στην Ελλάδα την τελευταία 40ετία ψηφίστηκαν 250 φορολογικά νομοθετήματα, μαζί με 4319 νόμους και 115.000 υπουργικές αποφάσεις. Τους τελευταίους 30 μήνες ψηφίστηκαν 6 αμιγώς φορολογικοί νόμοι με 177 άρθρα και άλλοι 17, όπου συμπεριλήφθηκαν 71 νέες φορολογικές διατάξεις, για τις οποίες

εκδόθηκαν 111 υπουργικές αποφάσεις και 138 διευκρινιστικές εγκύκλιοι. Αντίστοιχη είναι η κατάσταση και στα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια. Οι εκκρεμείς υποθέσεις υπερβαίνουν το 1.000.000 μόνο στα ποινικά δικαστήρια, παρά το γεγονός ότι διαθέτουμε 30 δικαστές ανά 100.000 κατοίκους, ενώ η Γαλλία 12 και η Ιταλία 11.

Το πρόβλημα της αργής απονομής της δικαιοσύνης είναι πλέον συστηματικό και τείνει να γίνει μη αναστρέψιμο, εάν δεν ληφθούν άμεσα, πρόσθετα μέτρα. Το «ΠΟΤΑΜΙ» τονίζει ότι η δικαιοσύνη πρέπει να είναι τυφλή, όχι αργή, καθώς «δικαιοσύνη που καθυστερεί είναι δικαιοσύνη που δεν δίνεται».

Επειδή η επιτάχυνση της απονομής της ελληνικής δικαιοσύνης, πέραν των άλλων, συνδέεται και με την οικονομική ανάπτυξη, καθώς οι καθυστερήσεις αποτελούν αντικίνητρο για επενδύσεις.

Επειδή η πολυνομία οδηγεί σε κακονομία και εκτρέφει τη διαφθορά.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Με ποιους τρόπους σκοπεύετε να διασφαλίσετε την τήρηση των αρχών της καλής νομοθέτησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν. 4048/2012 περί ρυθμιστικής διακυβέρνησης;
2. Εξετάζετε το ενδεχόμενο επέκτασης της πιλοτικής δίκης (Ν. 3900/2010);
3. Θα υπάρξουν βελτιώσεις στο σύστημα εξωδικαστικής διαμεσολάβησης, με βάση τα μέχρι στιγμής διαπιστωμένα προβλήματα;
4. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η ψηφιοποίηση (e-justice);
5. Σκοπεύετε να αναλάβετε πρωτοβουλία και, αν ναι, πότε για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας, ώστε να περιοριστεί και η αναίρεση αποφάσεων; Είναι χαρακτηριστικό ότι το 50% των εργατικών αποφάσεων αναιρούνται λόγω αντικρουόμενων διατάξεων.

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗΣ- Επικρατείας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ- Λάρισας

ΙΑΣΩΝ ΦΩΤΗΛΑΣ- Αχαΐας